

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 13

DOM
2018-02-02
Göteborg

Mål nr
B 5182-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 17 november 2017 i mål nr B 5092-17, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Mehrdad Sanaei
Göteborgs åklagarkammare

Motpart (Målsägande)

Sekretesskyddade uppgifter, se Partsbilaga sekretess

Ombud och målsägandebiträde: Advokaten Ewa Backman Kihl
Västra Hamngatan 11, 411 17 Göteborg

Klagande (Tilltalad)

Adrian Sandström, 19871227-2437
Frihetsberövande: Häktad
Hjälshammar Knutsgård 2, 331 93 Värnamo

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Thomas Håkansson
Stampgatan 20, 411 01 Göteborg

SAKEN

Våldtäkt m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom endast på så sätt att hovrätten tillämpar 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken, inte bestämmelsens första stycke.

Adrian Sandström ska stanna kvar i häkte till dess hovrättens dom i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Det som tingsrätten har förordnat om sekretess ska fortfarande gälla.

Dok.Id 469987

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40 401 20 Göteborg	Packhusplatsen 6	031-701 22 00 E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se www.vastrahovratten.domstol.se	031-774 29 43	måndag – fredag 08:00–16:00

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen ska även i fortsättningen vara tillämplig för de uppgifter som har lagts fram vid hovrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens identitet. Detsamma gäller uppgifterna i partsbilagan sekretess.

Thomas Håkansson får ersättning av allmänna medel med 61 293 kr, varav 42 809 kr för arbete, 6 225 kr för tidsspillan och 12 259 kr för mervärdesskatt.

Ewa Backman Kihl får ersättning av allmänna medel med 27 887 kr, varav 21 065 kr för arbete, 1 245 kr för tidsspillan och 5 577 kr för mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Adrian Sandström har yrkat att hovrätten ogillar åtalet och till följd därav ogillar skadeståndsanspråket. Han har yrkat att hovrätten i andra hand lindrar straffet.

Åklagaren, som i hovrätten har åberopat 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken, och målsäganden har bestritt ändringsyrkandena.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av tingsrättens ljud- och bildupptagningar av samtliga förhör. Tilläggsförhör har hållits med Adrian Sandström, målsäganden och Viktor Petersson.

Åklagaren har som skriftlig bevisning lagt fram sms-meddelanden, analysresultat och sakkunnigutlåtande. Adrian Sandström har lagt fram sms-meddelanden och ett fotografi.

Vid tilläggsförhören har i huvudsak följande framkommit.

Adrian Sandström:

Målsäganden och Viktor Petersson tillhör ett visst religiöst samfund. Han själv har suttit i styrelsen för samfundet, men har lämnat detta på grund av att han inte var bekväm med dess fundamentalism och strikta syn i samlevnadsfrågor. Personer inom samfundet har straffats för utomäktenskapligt sex och gör vad som helst för att undvika skam relaterad till de frågorna.

Dagen efter händelsen skickade han flera sms till målsäganden där han bland annat ville bjuda ut henne. Han skickade dem eftersom det hade varit en trevlig kväll där de valt samtalsämnen för att lära känna varandra bättre. Meddelandena återspeglar hur han såg på natten som varit. Dagen efter händelsen, när han gick ”på stan” tillsammans med målsäganden och Malin Karlsson, var målsäganden glad och trevlig. Vid en butik gick hon fram och kysste honom. De provade glasögon, skrattade och hade roligt, och Malin Karlsson, som befunnit sig i andra änden av butiken, kom fram och frågade vad de skrattade åt. Det var då det ingivna fotografiet på målsäganden togs.

Målsägandens syster hatar honom. Det har hon förmedlat genom sitt kroppspråk. Viktor Petersson har också berättat att det är så, men har inte förklarat varför.

Målsäganden:

Hon känner inte igen det fotografi på henne som Adrian Sandström har gett in, men det är möjligt att de var inne i någon affär när det togs. Att hon såg glad ut på bilden kan bero på att hon inte ville att någon annan skulle se att något hade hänt samt att hon bara ville glömma allt och vara så normal som möjligt. Hon kysste inte Adrian Sandström. Malin Karlsson var jämte henne hela tiden, eftersom hon hade bett Malin Karlsson att inte lämna hennes sida.

Sms-meddelandena som Adrian Sandström gett in skrev han först efter det att Viktor Petersson hade konfronterat honom angående vad som hade hänt under natten. Hon känner igen de två första meddelandena, men när de två sista meddelandena skickades hade hon spärrat Adrian Sandströms nummer. Dessa har hon inte sett tidigare.

Dagen efter händelsen bad hon Malin Karlsson att säga till Adrian Sandström att köpa dagen efter-piller. Malin Karlsson sa sedan att det tog lång tid för honom och att han verkade kinkig med att köpa dem. Hon minns inte att hon pratade direkt med Adrian Sandström om detta eller att han skulle ha sagt till henne att det var besvärligt, men eftersom hon sagt så till polisen stämmer det. Hon vill bara glömma allt.

Det är riktigt att hennes syster inte gillar Adrian Sandström. Han har bl.a. kommenterat målsägandens kropp inför systemen, vilket denna inte gillade.

Viktor Petersson:

Han och Malin Karlsson ringde Adrian Sandström på natten för att få komma in i lägenheten, men denne ville först inte släppa in dem utan ville att de skulle gå till kontoret i stället. Sedan fick han prata med målsäganden. Han tror att han frågade om de skulle bli insläppta, men hon mumlade bara och svarade egentligen ohörbart. Om han har sagt i polisförhör att målsäganden då mumlade att ”hon var trött och inte orkade” så stämmer det. Han minns inte om målsäganden fick telefonen för att han bett att få prata med henne eller om hon fick den ändå.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Det är utrett att Adrian Sandström och målsäganden under natten den 9 april 2017 hade flera samlag i Adrians Sandströms lägenhet på den angivna adressen. Frågan är om målsäganden vid tillfället, pga. berusning och sömn, befann sig i en särskilt utsatt situation som Adrian Sandström otillbörligen utnyttjade.

Som ofta är fallet i mål om sexualbrott utgörs tyngdpunkten i åklagarens bevisning av de uppgifter som målsäganden har lämnat. Det är därför av avgörande betydelse att bedöma trovärdigheten och tillförlitligheten av hennes utsaga i belysning av vad som i övrigt har framkommit.

Målsäganden har lämnat en berättelse med det huvudsakliga innehållet att Adrian Sandström genomförde samlagen – fler än två stycken – med henne när hon befann sig i ett berusat och sömnigt tillstånd och därför nästan helt saknade möjligheter att freda sig eller säga ifrån.

Som Adrian Sandström har påpekat är det en indirekt följd av målsägandens uppgivna tillstånd vid händelsen att hon typiskt sett hade sämre möjligheter att uppfatta och förstå händelseförloppet, samt att i efterhand återge det. Detta innebär emellertid inte att målsägandens uppgifter kan fränkännas värde som bevis. Dessa får i stället värderas med den försiktighet som med hänsyn till nämnda omständigheter är påkallad.

Målsäganden har lämnat en så klar, sammanhängande och detaljerad berättelse som kan förväntas mot bakgrund av det tillstånd hon beskrivit att hon befann sig i. Hennes berättelse innehåller av förklarliga skäl vissa luckor och osäkerhetsmoment. Exempelvis har hon inte kunnat redogöra för det exakta antalet samlag eller placera dem närmare i tiden under natten. Detta förtar enligt hovrättens uppfattning dock inte tillförlitligheten i hennes beskrivning av sitt tillstånd och de konkreta uppgifter som hon faktiskt förmått lämna. Målsäganden har nämligen varit försiktig i sina uttalanden och synes, som tingsrätten konstaterat, inte ha velat ”förbättra” eller anpassa sin berättelse till åtalet.

En del av målsägandens agerande som pekats ut som ologiskt mot bakgrund av vad hon påstår att Adrian Sandström utsatte henne för, är att hon dagen efter händelsen bad honom köpa dagen efter-piller. Det är emellertid ofta vanskligt att förutsätta att den som blivit utsatt för ett övergrepp ska agera eller inte agera på ett visst sätt, och enligt hovrättens uppfattning ger målsägandens uppmaning till Adrian Sandström att köpa

dagen efter-piller ingen ledning för bedömningen av sanningshalten i hennes beskrivning av nattens händelser.

Ytterligare en del av målsägandens agerande som pekats ut som märklig är att hon, enligt vad Viktor Petersson omvittnat, svarade nej på hans fråga under natten om hon och Adrian Sandström hade haft sex och därmed gick miste om möjligheten att få hjälp. Detta agerande ligger dock i linje med hur målsäganden har beskrivit sitt tillstånd och sin förmåga att freda sig, närmare bestämt att hon inte kunde uttrycka sig i ord, att hon bara ville somna in och att hon inte kunde göra någonting. Det bör också framhållas att Viktor Petersson uppgett att målsäganden endast mumlade fram sitt svar och att han upplevde att hon ”inte var med i matchen”.

Det som har beskrivits om målsägandens samfundstillhörighet och om hennes systems inställning till Adrian Sandström kan knappast förklara varför målsäganden falskeligen skulle beskylla honom för övergrepp, särskilt med beaktande av vad som framkommit genom vittnesmålen. Hovrätten återkommer till dessa nedan.

Med hänsyn till det ovan anförda samt på de skäl som tingsrätten har anfört bedömer hovrätten målsägandens uppgifter som trovärdiga och tillförlitliga.

Utöver den berättelse som målsäganden har lämnat består åklagarens bevisning främst av Viktor Peterssons och Malin Karlssons vittnesmål. Det har inte framkommit någon rimlig anledning till varför de skulle vilja beskylla Adrian Sandström för något som han inte gjort eller annars lämna felaktiga uppgifter. I likhet med tingsrätten finner således även hovrätten att tilltro kan fästas till deras utsagor. Dessa ger ett starkt stöd för målsägandens berättelse, inte minst i den centrala frågan om hennes tillstånd under kvällen och natten. Med hänsyn till uppgifterna därom samt till vad målsäganden berättade för dem dagen därpå framstår det vidare som än mer osannolikt att det skulle vara fråga om falska beskyllningar från målsägandens sida, eftersom detta förutsätter att hon iscensatt sin historia redan under den aktuella natten och morgonen därefter.

Vid en sammanvägning av bevisningen till stöd för åtalet kommer hovrätten fram till samma slutsats som tingsrätten, dvs. att den i sig är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt.

Frågan är här efter om den bevisning som Adrian Sandström lagt fram förringar värdet av åklagarens bevisning i sådan grad att gärningen likväl inte är styrkt.

Adrian Sandström har lämnat en berättelse med det huvudsakliga innehållet att målsäganden visserligen kräktes tidigare under kvällen och natten, men att hon senare – till synes vid fullt medvetande – tog initiativ till sex, att de genomförde fyra ömsesidigt frivilliga samlag samt att de därutöver låg och pratade större delen av natten.

Även såvitt avser värderingen av Adrian Sandströms uppgifter instämmer hovrätten i tingsrättens bedömning. Han har visserligen lämnat en detaljrik och inlevelsefull berättelse. Som tingsrätten konstaterat framstår hans uppgifter om målsägandens mående och vad som hände dem emellan dock som något långsökta, men framför allt motsägs de med styrka av vad Viktor Petersson och Malin Karlsson har berättat om målsägandens tillstånd under händelseförloppets olika skeden.

Inte heller det som i övrigt framkommit i hovrätten förringar värdet av bevisningen till stöd för åtalet i nämnvärd utsträckning. Fotografiet av målsäganden tillåter enligt hovrättens uppfattning inte några slutsatser om vad som förevarit den föregående natten. De meddelanden som Adrian Sandström skickade till målsäganden dagen efter händelsen är visserligen något märkliga om målsägandens påståenden om övergrepp är sanna. Noterbart är dock att meddelandena inte besvarades av målsäganden, varför deras bevisvärde är begränsat.

Av det anförda följer att målsägandens uppgifter ska läggas till grund för hovrättens ställningstaganden. Det berusade och sömniga tillstånd som hon beskrivit att hon befann sig i utgjorde en särskilt utsatt situation i våldtäktsbestämmelsens mening och Adrian Sandströms agerande ett otillbörligt utnyttjande av denna. Vid angivna bedömning av händelseförloppet finns det inte utrymme för annan slutsats än att målsägan-

dens tillstånd stod klart för Adrian Sandström. Han hade följaktligen uppsåt till gärningen. Åtalet är därmed styrkt och tingsrättens dom i skulddelen ska således – med den justering av tillämpligt lagrum som anges i domslutet – stå fast.

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning i fråga om påföljd.

Vid denna utgång har Adrian Sandström inte påkallat hovrättens prövning av skadestandsfrågan.

För våldtäkt är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år. Det är inte uppenbart att skäl för häktning saknas. Adrian Sandström ska därför stanna kvar i häkte.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 2 mars 2018

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Fernqvist och Per Renell, tf. hovrättsassessorn Kristina Lagercrantz, referent, samt nämndemännen Eva Brodd och Bengt Kjellgren.

AVRÄKNINGSUNDERLAG, se aktilaga 60

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2017-11-17
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 5092-17

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Sven ADRIAN Johannes Sandström, 19871227-2437
Hjälshammar Knutsgård 2
331 93 Värnamo

Offentlig försvarare:

Advokat Louise Gilborne
Advokat Louise Gilborne AB
Drottningatan 38
411 07 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Mehrdad Sanaei
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

Målsägande

Sekreteress, se Partsbilaga sekreteress
Sekreteress

Målsägandebiträde:

Advokat Ewa Backman Kihl
Lagbergs Advokatbyrå AB
Västra Hamngatan 11
411 17 Göteborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st brottsbalken
2017-04-09

Påföljd m.m.

Fängelse 2 år 4 månader

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
404 83 Göteborg	Ullevigatan 15	031-701 10 04	031-701 13 04	måndag - fredag
		E-post: avdelning4tgg@dom.se		08:00-16:30
		http://www.goteborgstingsratt.domstol.se		

Skadestånd

Adrian Sandström ska utge skadestånd till Sekretess med 115 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 9 april 2017 till dess betalning sker.

Häktning m.m.

Adrian Sandström ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig för de uppgifter som har lagts fram vid tingsrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens identitet. Detsamma ska gälla för uppgifterna i partsbilaga Sekretess.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Louise Gilborne tillerkänns ersättning av allmänna medel med 71 699 kr. Av beloppet avser 39 589 kr arbete, 15 990 kr tidsspillan, 1 780 kr utlägg och 14 340 kr mervärdesskatt.
 2. Ewa Backman Kihl tillerkänns ersättning av allmänna medel med 33 704 kr. Av beloppet avser 19 795 kr arbete, 6 150 kr tidsspillan, 1 019 kr utlägg och 6 740 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har yrkat att tingsrätten dömer Adrian Sandström för våldtäkt enligt följande påstående:

Adrian Sandström har genomfört flera samlag med NN1 genom att otillbörligt utnyttja att NN1 på grund av berusning och sömn befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 9 april 2017 på Birkagatan i Göteborg. Adrian Sandström begick gärningen med uppsåt.

Målsäganden (fortsättningsvis NN) har biträtt åtalet och yrkat att Adrian Sandström ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 9 april 2017 till dess betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Adrian Sandström har förnekat brott. Han har gått med på att han och NN haft flera samlag men gjort gällande att hon inte befunnit sig i en särskilt utsatt situation. Han har menat att båda var medvetna och aktiva. Adrian Sandström har med hänsyn till sin inställning i ansvarsfrågan bestritt skadeståndsyrkandet. Han har godtagit beloppen som skäligen och ränteyrkandet som riktigt i och för sig.

DOMSKÄL**Utredningen**

Åklagaren har lagt fram SMS, sakkunnigutlåtande från NFC och analysbesked. På åklagarens begäran har tingsrätten hållit målsägandeförhör med NN och vittnesförhör med Viktor Petersson och Malin Karlsson. Adrian Sandström har hörts över åtalet. De i målet hörda personerna kommer fortsättningsvis benämnas enbart med förnamn.

Inledningsvis är följande utrett. NN och Malin är vänner. De bor inte i Göteborg. Den 9 april 2017 skulle de in till Göteborg för att festa. Det var NN och Viktor som hade kommit överens om det. Viktor och NN är vänner. Viktor har varit tillsammans med NN:s syster. De skulle sova hos Viktors vän Adrian. NN och Adrian var ytligt bekanta. Adrian har ett kontor som ligger separat från hans lägenhet. Kontoret skulle fungera som sovplats.

Adrian och Viktor mötte upp NN och Malin i Göteborg. De kom till Adrians lägenhet. Adrian skulle iväg på en kyrklig tillställning och lämnade lägenheten. De andra förfestade. Adrian kom tillbaka till lägenheten någon gång efter kl. 21.00. Omkring kl. 23.00 lämnade sällskapet lägenheten för att gå på nattklubb. NN kräcktes på spårvagnen. Sällskapet gick till McDonalds vid Scandinavium. NN kräcktes även där. NN och Adrian åkte tillbaka till Adrians lägenhet. Deras uppgifter går isär om vad som hände i lägenheten.

Viktor och Malin gick vidare till nattklubb. Eftersom Malin precis hade fyllt 18 år var deras val av klubb begränsade. Malin nekades inträde till den klubb de hade tänkt gå till eftersom vakterna uppfattade henne som för berusad. Enligt Viktor och Malin berodde det på ett missförstånd från vakternas sida. Malins vänstra ben är kortare än hennes högra, varför hon ibland vinglar när hon går. Malin och Viktor bestämde sig för att åka tillbaka till lägenheten. De kom tillbaka omkring kl. 01.00. När Viktor och Malin var utanför ville de bli insläppta i lägenheten. Adrian sade att de skulle gå till kontoret istället. Viktor och Malin kom in i lägenheten. De tittade till NN som var i Adrians sovrum. Viktor och Malin gick sedan till kontoret. NN och Adrians uppgifter går isär om vad som hände mellan dem därefter.

Dagen efter talade NN och Malin med varandra i Adrians sovrum. NN berättade för Malin att Adrian hade våldtagit henne. NN mottog ett sms från Adrian om att det fanns dagen-efter piller på toa. Enligt NN hade hon bett Malin att se till att det fanns dagen-efter piller och vätskeersättning. Adrian har sagt att NN bad om det redan

under natten/morgonen. Malin har endast uppgett att Adrian köpte nämnda piller och att NN fick sms om det.

Senare under dagen åt alla fyra mat på Texas Longhorn. De skildes åt. NN och Viktor hade senare samma dag telefonkontakt. Hon berättade då för Viktor att Adrian hade våldtagit henne. NN polisanmälde händelsen två dagar senare.

De i målet hörda personerna har berättat bl.a. följande.

NN: Hon och Viktor hade delat på två flaskor rödvin. Hon hade också druckit två cider. När de kom ut ur lägenheten kände hon sig väldigt snurrig. Det slog till på spårvagnen. Hon spydde där. De tog sig till McDonalds. Hon spydde två gånger där. Hon kunde inte gå rakt. Viktor och Malin sa att hon borde åka hem och lägga sig. Hon höll med. Hon tror dock inte att hon fick fram några ord. Hon var sludrig i talet. Hon tappade sin telefon under kvällen. Viktor tog upp den och lade den i Adrians ficka. Adrian erbjöd att ta henne tillbaka till lägenheten. Hon ville bara sova. Hon kommer inte ihåg hur de kom tillbaka till lägenheten. Hon har minnesluckor. Hon har ett minne av att Adrian tar av hennes tights. De är då i Adrians sovrum. Hon däckade därefter. Nästa minnesbild är att hon behövde kräkas. Hon kräktes i en hink som Adrian hade ställt fram. Hon somnade. Hon vaknade av att Adrian är över henne. Han var inne i henne med sin penis. Hon hade BH på sig. Han gjorde juckande rörelser. Hon vände bort ansiktet. Det kändes som att hon inte var där utan i en bubbla utanför. Som att hon bara kunde titta utan att göra någonting. Hon försökte säga till men kunde bara mumla. Hon lyfte nog handen och försökte knuffa lite. Hon hade ingen ork. Hon tuppade av. Hon vaknade upp igen. Hon låg med fötterna mot gaveln. De hade antagligen "gjort det" igen. Hon hörde att det knackade. Malin kom in till henne. Malin frågade hur hon mådde. Hon kunde bara mumla tillbaka. Hon fick inte fram ord. Hon hade väldigt ont i huvudet. Hon har aldrig mått så dåligt. Viktor kom in. Det kändes som att Viktor sprang in. Han lyfte på täcket och såg att hon inte hade några trosor. Hon förstår inte varför han

inte reagerade. Efter Viktor och Malin hade gått hade Adrian sex med henne flera gånger igen. Han sa att den här ställningen gör vi för att den är skön för dig. Han var ovanför henne eller bakom henne. Han utnyttjade henne helt. Hon kunde inte göra någonting för hon mådde så dåligt. Hon var rädd. Adrian är större än henne. Hon kan bara tänka sig hur Adrian skulle se ut om han blev aggressiv. Hon har sagt till polisen att Adrian var bestämd. Det grundar hon på hur Adrian var på henne. Hon var rädd att Adrian skulle slå henne. Hon tänkte att det var meningslöst att göra motstånd. Hon har en minnesbild av att Adrian bar henne till toaletten. Hon la sig i sängen efter det. Hon vet inte om det var innan eller efter Viktor och Malin hade varit inne hos henne. Hon ville bara sova. Hon pratade inte med Adrian i lägenheten. Hon kunde inte prata. Hon har aldrig visat något intresse för Adrian. Hon ville inte ens vara vän med honom. Hennes syster har innan händelsen berättat för henne att Adrian kommenterat hennes kropp. Det gjorde hennes syster upprörd. Även flera av Adrians vänner har talat om hur han är. Adrian är grov i mun och självgod. Hon åkte ändå hem till honom. Hon hade inte en tanke på att det kunde sluta som det slutade. Hon såg det som en kompiskväll och att en kompis till hennes kompis skulle vara med.

Hennes första minnesbild på morgonen är att Viktor och Malin kommer in till henne. Hon var trött. Hon behövde Ipren. När hon var själv med Malin berättade hon vad som hade hänt. Hon sa att Adrian hade våldtagit henne och att hon varit så borta att hon inte kunnat göra något. Hon grät. Innan hon lämnade lägenheten tog hon sin telefon från Adrians ficka. Den var i flygplansläge. Det var inte hon som satte den i flygplansläge. De gick till Texas Longhorn. Hon var inte social där. Hon kände sig bättre efter att hon hade ätit. Hon shoppade.

Hon ville inte berätta för Viktor. Hon visste hur Viktor skulle ta det. Han skulle få frispel. Hon har aldrig sett Viktor tappa humöret. Hon undrade hur det skulle gå med Viktors relation till Adrian. Hon har sagt till polisen att hon sade till Malin att inte berätta något för Viktor eftersom hon skämdes över situationen. Hon skämdes

för att berätta det också för Malin. När hon sen pratade med Viktor sa han ”jag känner dig och det är något jag vill veta”. Hon sa att det inte var något. Han sade ”jo, det är något med Adrian”. Hon började gråta och berättade vad Adrian hade gjort. Viktor blev ledsen och häpen. Viktor sa att hon skulle polisanmäla, men det ville hon inte. Hon vet att Viktor gått igenom förundersökningen. Hon har talat med Viktor även efteråt om händelsen. Viktor har noggrant berättat för henne om sina minnesbilder av kvällen. Viktor hade antecknat. Han bad henne att anteckna men det orkade hon inte. Hon har aldrig haft någon relation med Viktor.

Hon polisanmälde för att Viktor hade berättat det för hennes syster. Hennes syster blev jätteupprörd. Hennes syster har läst juridik. Hennes syster följde med till polisen. Hon försöker att inte tänka på händelsen. Hon blir ledsen när hon tänker på det. Hon skäms. Det har inte riktigt påverkat henne i livet. Hon har dock inte lust att festa så mycket. Hon vill hellre vara hemma och vara bekväm.

Adrian: När han kom tillbaka till lägenheten fick han känslan att förfesten inte riktigt hade börjat. Han hade tidigare under dagen frågat Viktor om denne hade något annat än alkohol. Viktor har tidigare haft med sig kokain till hans lägenhet. Det är inget han accepterar. Av sociala anledningar höll han i en öl. Han var helt nykter. Han tyckte att de andra blev lite stökiga och sade att de var tvungna att gå. Ingen av dem var särskilt berusad när de åkte spårvagn. Det fanns bara en flaska rött vin i lägenheten. NN drack minst halva den. Hon drack också cider. NN kräktes på spårvagnen. Han upplevde inte att hon var berusad. Han tror att hon kräktes för att hon hade druckit både rött vin och kolsyrad cider. Det har han aldrig sett någon göra innan. NN talade obehindrat utan att sluddra. Hon var medtagen eftersom hon hade kräkt. NN kräktes vid McDonalds. NN ville därför åka tillbaka till lägenheten. Han följde med eftersom han hittade. Han var dessutom inte särskilt sugen på att gå på nattklubb, särskilt inte med Viktor. NN tappade sin telefon. Viktor lade den i hennes jackficka, inte i hans. NN kunde gå själv när de åkte hem. NN undrade varför hon

kräktes och inte de andra. Alla hade ju druckit lika mycket. NN sade att hon hade ont i huvudet.

De kom hem. I sitt rum har han två enkelsängar som står ihop. Han sa att NN kunde ta den ena. Han hämtade en bunke som hon kräktes i. NN gick senare på toa. När han kom tillbaka såg han att hon hade kammat sig. Hon hade gjort sig fin. Hon lade sig bredvid honom, med sitt ena ben mellan hans ben. Hon bad honom hålla om henne, vilket han gjorde. Hon kysste honom. Han besvarade kyssen. Hon lade sig på rygg och sade att han skulle komma till henne. Hon tog av sig strumpbyxorna och trosorna. Han sade att hon inte behövde ta av sig trosorna än. Hon sade att trosorna skulle av. De hade vaginalt samlag. Han hade frågat henne innan om hon var helt säker. Hon hade sagt ja.

Viktor ringde i hans telefon. NN sade att han skulle få dem att gå. Viktor ville in i lägenheten. NN ville tala med Viktor. NN sade till Viktor att allt var bra och att Viktor skulle gå och lägga sig. Hon upprepade det och skakade på huvudet, typ att Viktor är som han är. NN sade åt honom att ta på sig något. Hon lade sig under täcket. Viktor började bulta på dörren. Han öppnade. Viktor sade att denne ville tala med NN. Han förklarade för Viktor att NN förmodligen inte ville tala med denne. Viktor gick in i sovrummet. NN sade att allt var bra. Det gjorde hon flera gånger. Viktor började lyfta på täcket. NN sade åt Viktor att låta bli. Malin gick in i sovrummet och satte sig bredvid NN. Viktor och Malin lämnade.

Han och NN talade med varandra. Han sa bl.a. att Viktor och Malin måste få en extra madrass. Bäddsoffan på kontoret är ganska hård. Hon kysste honom och sade att han var så omtänksam. Han tyckte den kommentaren var ärlig och uppriktig. De pratade lite till, han frågade bl.a. vad NN hade för planer med livet. De hade sex igen. NN gick på toa efteråt. När NN kom tillbaka pratade de med varandra. Hon frågade honom vad en maskiningenjör gjorde. Han frågade om hennes utmaningar i livet. NN ville ha sex igen. Det hade de också. Kl. var runt 04.00. De började tala

med varandra igen. Han frågade henne hur hon såg på Viktor och dennes beteende. Hon sa bl.a. att Viktor påminde om hennes systers man. Det blev startpunkten för ett väldigt långt samtal. Hon berättade mycket om sin syster och systerbarnen. Han lyssnade så gott han kunde och ställde frågor ibland. Det var en väldigt detaljrik berättelse. Mot slutet ryckte han till. Hon sa åt honom att inte somna, och tittade menade på honom. De hade sex igen. Han frågade flera gånger om det var skönt för henne. Han kom i henne. Hon sade att hon lovat sig själv att inte ha oskyddat sex. Hon sade att han skulle köpa dagen-efter piller till henne. Han sade att han inte gjort det innan och frågade var man köpte sådana piller. Hon sade apoteket. Han sade att hon kunde köpa på apoteket vid centralen men det ville hon inte, eftersom hon inte ville att de andra skulle se. Han sade OK, att han skulle åka när de öppnade. Kl. var runt 06.00 när de somnade.

Han vaknade av ett ofint knackande på sovrumsdörren. Viktor sade att denne ville tala med NN. Han sade att de ville sova. Malin kom in. NN sade att hon ville sova. Han åkte och köpte dagen-efter piller och resorb. Han hade inte sovit mycket så hans minnesbilder av dagen efter är något oklara. Han var trött och vresig. Han kommer dock ihåg att NN var uppe. Hon hade fått fyra Treo i ett glas och hon hade reagerat på att det var för många. Han råkade kalla NN för hennes systers namn dagen efter. Hon tog väldigt illa vid sig. De talade inte med varandra efter det. Han förstår inte varför NN berättar som hon gör. Han tror att hon kan ha blivit påverkad av Viktor. Denne har en förmåga att påverka människor.

Viktor: NN hade druckit två till tre glas vin och någon cider. Hon var först salongsberusad. Hon började kräkas kraftigt på spårvagnen. Hon var väldigt dålig. NN var trött. Hon var som en saccosäck. Hon hängde på Adrian på spårvagnen. Malin satt också bredvid NN. Adrian och Malin höll upp NN. Hon mumlade en del. Hon uttryckte inte ord. Bara mummel. Han har använt ordet sluddra till polisen. Han menar samma sak. NN kunde inte stå på egna ben. Adrian och Malin bar henne i armkrok. Det var ingen kraft i NN. De frågade henne vid McDonalds om hon

verkligen skulle ut. Hon hade kräpts flera gånger. Först sade hon att hon ville, men de andra insåg att det inte gick. Han uppfattade inte att NN var medveten om sitt eget tillstånd. NN var inte med i matchen överhuvudtaget. Han har aldrig sett NN så berusad. NN tappade sin telefon. Han lade den i Adrians jackficka. De kom överens om att Adrian skulle ta hem NN. De hjälpte NN till spårvagnen. När han och Malin kom tillbaka till lägenheten ville Adrian först inte släppa in dem. Han sa att han ville titta till NN. Till slut öppnade Adrian. När de kom in i lägenheten ställde sig Adrian framför sovrummet. Till slut fick de komma in. Han har sagt till polisen att Adrian sade att NN sov. Det var så det var.

Malin kom in i sovrummet först. NN låg med huvudet mot tröskeln när han kom in. Det var konstigt. Han drog sin hand längs NN:s sida. Han kände att hon inte hade kläder. Han tog av NN täcket. Han frågade om hon och Adrian hade haft sex. Hon mumlade nej. Han frågade igen. Hon mumlade nej. Han uppfattade inte att NN ”var med i matchen”. Med det menar han att NN var livlös i kropp och sinne. Han ville försäkra sig om att Adrian inte hade utnyttjat situationen. Många av hans tjejkompisar har upplevt Adrian som obehaglig. De var på en skidresa tillsammans. Adrian blev avstängd på grund av en händelse. Han vet att NN inte frivilligt skulle ha sex med Adrian. Han småpratade med Adrian i köket. Adrian sade att NN hade kräpts. Då tänkte han att hon kanske hade kräpts på sina kläder. Han släppte saken.

NN ville ha sin telefon på morgonen. Han tog upp den från Adrians jacka. När Malin var inne hos NN var Adrian paranoid. Adrian frågade honom vad NN och Malin gjorde och frågade varför de inte kom ut. NN tittade inte på Adrian eller tilltalade Adrian under dagen. Det var något märkligt men eftersom NN var trött lade han ingen större vikt vid det. När han väntade på tåget frågade han NN på snapchat om hon mindes att hon inte hade kläder på sig. Han frågade om hon och Adrian hade haft sex. Hon svarade att hon trodde det, att hon mindes att han var över henne, att hon försökt knuffa bort Adrian men att krafterna inte räckte till. Han sa till Adrian att han visste vad som hänt under natten. Han frågade Adrian om han

hade haft sex med NN. Adrian ville inte svara och försökte definiera sex. Då sade han då vet jag, tack för allt och gick.

Malin: NN hade druckit sex glas vin och en cider. Hon har sett NN full tidigare men aldrig så full som den här kvällen. Om hon till polisen sagt att NN drack åtta till nio glas vin och tre cider kan det stämma. NN spydde i alla fall två gånger på vagnen. NN var ostadig och trött. NN stödde sig på dem. NN kunde tala men man fick inga riktiga svar. NN sludrade i talet. NN behövde hjälp från McDonalds till spårvagnen.

När de kom in i lägenheten vaktade Adrian dörren till sovrummet. Adrian sade att de inte kunde komma in. De kom in trots det. Hon gick fram till NN och talade med denna. NN var inte kontaktbar och hon fick knappt några svar. NN somnade till flera gånger under samtalet. Hon var inne hos NN kanske 10 minuter. Adrian hämtade en madrass åt henne och Viktor.

Hon pratade med NN på morgonen. NN sade att Adrian hade våldtagit henne flera gånger, vaginalt och analt. NN hade försökt putta bort honom flera gånger men hade ingen ork. NN var inte i stånd att säga nej eller göra motstånd. Det stämmer dock, som hon sagt till polisen, att NN berättade för henne att NN hade sagt nej. NN var väldigt upprörd och ledsen. Det var jobbigt för NN att berätta. NN var så dålig att NN inte kunde ställa sig upp. NN tittade knappt på Adrian under dagen.

Straffrättsliga utgångspunkter

Enligt 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken döms för våldtäkt den som med en person genomför ett samlag, eller en sexuell handling som är jämförlig med samlag, genom att otillbörligen utnyttja att personen på grund av medvetlöshet, sömn, allvarlig rädsla, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada, eller psykisk störning eller annars befinner sig i en särskilt utsatt situation.

Gärningsmannen behöver inte använda våld eller hot för att betvinga offret, eftersom offret befinner sig i en särskilt utsatt situation. Karaktäristiskt för den situation som avses är att offret saknar eller i vart fall har begränsade möjligheter att freda sin sexuella integritet. Det krävs inte att offret helt saknar förmåga att värja sig eller att kontrollera sitt handlande. Kravet på att personen ska ha befunnit sig i en särskilt utsatt situation kan vara uppfyllt även om personen inte är så berusad att hen helt saknar förmåga att uppfatta det sexuella övergreppet. Som exempel kan det vara fråga om en kraftigt berusad person som på grund av sin påverkansgrad har klart begränsade möjligheter att värja sig mot ett övergrepp, men ändå är så pass medveten att hen efteråt kan ge en någorlunda sammanhängande bild av händelseförloppet. Flera omständigheter kan sammantagna skapa en särskilt utsatt situation. Ett offer kan befinna sig i en särskilt utsatt situation t.ex. på grund av en kombination av berusning och sömndrucket tillstånd. Lagstiftaren framhåller att kravet på otillbörlighet innebär att straffansvar inte ska träffa sådana fall där de sexuella handlingarna inte kan sägas medföra ett angrepp på den andres sexuella integritet (se prop. 2012/13:111 s. 111 ff och Brottsbalken En kommentar [Zeteo, den 10 november 2017] 6 kap. 1 § andra stycket).

Ansvar för våldtäkt förutsätter att samtliga rekvisit täcks av gärningsmannens uppsåt. Gärningsmannen behöver inte själv klassificera ett tillstånd hos en målsägande som att denne befinner sig i en ”särskilt utsatt situation”. Det är tillräckligt att gärningsmannen har uppsåt till att de omständigheter och sakförhållanden föreligger som domstolen ska göra en bedömning av. Detsamma gäller även i förhållande till rekvisitet ”att otillbörligt utnyttja” (se anförd prop. s. 113.).

Allmänna utgångspunkter för bevisvärderingen

För fällande dom i brottmål i allmänhet krävs det att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den åtalade har begått den gärning som åklagaren påstår. Samma gäller i mål om sexualbrott.

Utgångspunkten är att det råder fri bevisprövning. Bevisbedömningar ska dock vara grundade på rationella skäl, och analysen ska vara objektiv och ske strukturerat så att en omsorgsfull värdering av bevisningen säkerställs (se om detta i Högsta domstolens avgörande NJA 2015 s. 702). Högsta domstolen har i nämnda rättsfall också uttalat att det inte är möjligt att ange en modell för bevisbedömningen som kan tillämpas i alla olika typer av mål. I två mål om sexualbrott har Högsta domstolen emellertid angett en modell som skulle tillämpas i de fallen (se rättsfallet NJA 2017 s. 316 I och II). Den modellen bör tillämpas även i detta mål. Detta innebär att tingsrättens bedömning inledningsvis ska ta sikte på den bevisning som åberopats till stöd för gärningspåståendet, och först om åklagarens bevisning är tillräcklig ska den tilltalades berättelse och bevisningen som stöder denna värderas som motbevisning till det som lagts honom till last.

Högsta domstolen har vidare i flera rättsfall uttalat sig om bevisvärdering i mål om sexualbrott (se tidigare nämnda NJA 2017 s. 316 med hänvisningar). I rättsfallen uttalas att en trovärdig utsaga från målsäganden i förening med vad som i övrigt har framkommit i målet kan vara tillräcklig för en fällande dom. Det sägs också att bevisning om själva händelsen i ett våldtäktsmål ofta främst består av parternas berättelse, och att det finns anledning att i första hand lägga vikt vid faktorer som avser innehållet i berättelsen som sådan. Skälet för detta är att det är svårt att bedöma en utsaga med ledning av det allmänna uttryck som förhörspersonen ger eller av icke verbala faktorer i övrigt. Högsta domstolen har vidare angett ett antal kriterier som kan vara behjälpliga vid bedömningen av utsagorna. Högsta domstolen har också lyft fram att bevisningen i våldtäktsmål inte sällan bygger på

att målsäganden efter händelsen har berättat för andra personer som hörs som vittnen och att sådana uppgifter tillsammans med vittnenas egna iakttagelser av exempelvis målsägandens beteende och reaktioner efter händelsen i vissa fall utgör ett indirekt stöd för målsägandens berättelse.

Tingsrättens bedömning

NN har lämnat en detaljerad, levande och logisk berättelse. NN:s berättelse har varit nyanserad. De känslor och känslomässiga reaktioner som hon har beskrivit verkar vara adekvata. Det har inte heller framkommit något skäl för att NN skulle beskylla Adrian för något som han inte har gjort. När det gäller tillförlitligheten av NN:s uppgifter har målsäganden varit tydlig med att ange när det är något hon inte minns. Hon har likväl kunnat redogöra för en någorlunda sammanhängande bild av händelseförloppet. Det har inte framstått som att målsäganden i något avseende har velat anpassa eller ”förbättra” sin berättelse till vad åtalet i målet avser, utan tvärtom har hon verkat angelägen att inte berätta mera än vad hon kan stå för. De uppgifter hon har lämnat om händelsen framstår som trovärdiga och tillförlitliga.

Det NN berättat överensstämmer med det som påstås i gärningsbeskrivningen. Frågan är då vilket stöd hennes berättelse får av utredningen i övrigt.

Enligt tingsrättens uppfattning visar utredningen att NN var kraftigt berusad under kvällen. Av Viktors och Malins vittnesmål framgår att NN sludrade när hon talade och att hon hängde på andra för att hålla sig upprätt. Både Viktor och Malin har betonat att de aldrig sett NN så full tidigare. Enligt Viktor var NN så berusad att hon inte var medveten om vad hon gjorde. Han har beskrivit att hon var som en ”saccosäck” och orkeslös. Malin har omvittnat att NN var trött. Tingsrätten finner att NN:s uppgift om att hon ”däckade” ganska omedelbart sedan hon lagt sig i sängen vinner ett starkt stöd i det som framkommit om hennes berusning, illamående och trötthet under kvällen.

NN:s berättelse får också starkt stöd i vad Viktor och Malin har berättat om hennes tillstånd alldeles i anslutning till den åtalade gärningen. Viktor har bl.a. sagt att NN mumlade. Enligt vad Malin uppfattade fick hon knappt någon kontakt med NN som dessutom somnade flera gånger under den korta tid Malin tittade till henne.

Viktor och Malin har vidare båda berättat om vad NN uppgav till dem dagen efter händelsen på ett sätt som överensstämmer i huvudsak med NN:s egna uppgifter. Vad hon då uppgav i förening med vad som genom Malins berättelse framkommit om hennes sinnestillstånd talar starkt för att hon har utsatts för ett sexuellt övergrepp av Adrian.

En sammanvägning av bevisningen som åklagaren har åberopat leder till slutsatsen att den i sig är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt. Frågan är då om Adrians berättelse och det som han har påtalat motbevisar gärningspåståendet i sådan grad att åtalet inte är styrkt.

Adrians berättelse innehåller många detaljer. Han har berättat inlevelsefullt och sammanhängande. Adrian har uppgett att NN vid tillfället inte var särskilt berusad. Den bedömningen framstår som något långsökt bl.a. med beaktande av att NN ostridigt kräktes flera gånger. Hans uppgift om att NN skulle ha tagit initiativet till sexuell aktivitet kort efter det hon kräktes och gett uttryck för att hon hade huvudvärk framstår också den som något långsökt. NN:s version av händelseförloppet är en helt annan än den som Adrian har lämnat. Hennes uppgifter får stöd av den övriga utredningen på sätt angetts ovan. Adrians uppgifter om NN:s berusning och tillstånd är enligt tingsrätten svårförenliga med vad som framkommit om hennes illamående men framförallt motsägs de med styrka av vad Malin och Viktor observerat av NN dels tidigare under kvällen, dels när de kom tillbaka till lägenheten. Adrians uppgifter får bedömas ha ett svagt bevisvärde. Det kan inte anses att dessa försvagar värdet av åklagarens bevisning i nämnvärd grad.

På grund av det som har redovisats ovan ska målsägandens uppgifter läggas till grund för bedömningen av åtalet. Det står därmed klart att Adrian haft flera samlag med NN när hon på grund av sömn och berusning befunnit sig i en särskilt utsatt situation och att Adrian otillbörligt utnyttjat detta. Bedömningen påverkas inte av att målsäganden möjligen inte protesterade mot det som skedde. En person som befinner sig i en särskilt utsatt situation är nämligen inte fri att samtycka och gärningsmannens eventuella tro att han fått ett samtycke påverkar inte straffansvaret. Adrian ska därför dömas för våldtäkt på sätt åklagaren har påstått.

Påföljd

Adrian lever under ordnade förhållanden. Det som finns beträffande honom i belastningsregistret har inte någon betydelse när påföljden ska bestämmas.

Adrian döms nu för våldtäkt för vilket minimistrafvet är fängelse i två år. Även om den ändring i 29 kap. 1 § brottbalken som gjordes år 2010 sägs omfatta brottet våldtäkt ska det vara fråga om brott där gärningen har bestått i eller innefattat uppsåtligt allvarligare våldsanvändning, uppsåtligt allvarligare hot eller med sådant våld eller hot jämförbart handlande (NJA 2015 s. 1024). Några sådana inslag har inte funnits vid aktuellt brott. Däremot ska vid bedömandet av straffvärdet hänsyn tas till den kränkning gärningen inneburit.

Vid en samlad bedömning av omständigheterna vid brottet kommer tingsrätten fram till att straffvärdet något överstiger minimistrafvet och att straffvärdet motsvarar fängelse två år och fyra månader. Med hänsyn till brottets art och straffvärde kan någon annan påföljd än fängelse inte komma ifråga. Det har inte framkommit något som ger anledning att bestämma fängelsestraffets längd till annat än vad som motsvarar straffvärdet.

Skadestånd

Med hänsyn till utgången i skuldfrågan är Adrian skadeståndsskyldig mot NN. Beloppen är inte tvistiga.

Häktning

För brottet är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Adrian ska därför stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Övrigt

Tingsrätten bedömer att beloppen som försvararen och målsägandebiträdet har begärt är skäligen med hänsyn till målets karaktär och omfattning. Eftersom Adrian döms till ett långt fängelsestraff ska kostnaderna för försvararen och målsägandebiträdet stanna på staten.

Adrian har gjort sig skyldig till brott med fängelse i straffskalan och ska därför betala en avgift till brottsofferfonden.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (DV 400)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 8 december 2017 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Jon Meltzer

Frihetsberövande, se bilagt avräkningsunderlag.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19871227-2437	Datum för dom/beslut 2017-11-17
Efternamn Sandström	Förnamn Sven ADRIAN Johannes

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2017-10-06	
------------	--

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 13

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2018-02-02
Göteborg

Aktbilaga 60
Mål nr. B 5182-17

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19871227-2437	Datum för dom 2018-02-02
Efternamn Sandström	Förnamn Sven ADRIAN Johannes

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

Datum 2017-10-06	Datum
-------------------------	-------

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Underskrift

Dok.Id 470015

Postadress

Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress

Packhusplatsen 6

Telefon

031-701 22 00

Telefax

031-774 29 43

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–16:00

E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se

Webb: www.vastrahovratten.domstol.se

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se